

Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Psychoonkologicznej *W stronę zdrowia w Tychach* w 25-lecie polskiej psychoonkologii w ramach V seminarium projektu *Integracja życia – lepiej kochać, pracować i być*

Report from the National Psychooncological Conference Towards Health in Tychy in the 25th anniversary of Polish psychooncology as part of the V project seminar Integration of life – love, work and be better

Justyna Maria Rutkowska

VERSO Instytut Psychoterapii i Zdrowia w Tychach

Psychoonkologia 2018, 22 (4): 144–145
DOI: <https://doi.org/10.5114/pson.2018.92903>

W dniu 24 lutego 2018 r. w ramach V seminarium (ścieżka psychoonkologiczna) projektu *Integracja życia* odbyła się Ogólnopolska Konferencja Psychoonkologiczna w 25-lecie polskiej psychoonkologii. Konferencja zgromadziła znakomitą kadrę merytoryczną oraz uczestników z całej Polski, wśród których byli przedstawiciele jednostek opieki hospicyjnej i paliatywnej, oddziałów onkologicznych, publicznych i prywatnych ośrodków zdrowia i pomocy psychologicznej. Tematyka konferencji koncentrowała się wokół zagadnień ukierunkowanych na wzmocnienie profesjonalizmu kadry psychologiczno-medycznej pracującej w tych obszarach. Celem spotkania była przede wszystkim wspólna rozmowa dotycząca dbałości o kondycję i higienę psychofizyczną, świadomość wartości kompetencji miękkich w kontaktach z pacjentem, rodziną i personelem oraz uważności na wzajemne relacje wśród kadry psychologicznej i medycznej. Opierając się na swoim piętnastoletnim doświadczeniu w pracy terapeutycznej i szkoleniowej w opiece hospicyjnej i paliatywnej, uważam temat higieny psychicznej wśród pracowników medycznych za coraz bardziej istotny.

Tematem wprowadzającym do dyskusji był wpływ psychoonkologa na jakość życia pracowników opieki onkologicznej i paliatywnej. Wiele wystąpień i publikacji koncentruje się wokół relacji psychoonkolog – jakość życia pacjentów. Naszym celem było podniesienie roli psychoonkologa we wzajemnych relacjach pomiędzy persone-

lem, z uwzględnieniem istoty wzajemnej pomocy, wsparcia i szacunku wobec siebie. Mówiła o tym dr hab. n. med. Marzena Samardakiewicz (specjalista psycholog kliniczny, prezes Polskiego Towarzystwa Psychoonkologicznego – PTPO). O komunikacji bardzo dużo mówi się podczas szkoleń w obszarze psychoonkologii. Mamy jednak przekonanie, że temat ten za każdym razem jest potrzebny i aktualny. Tym razem prof. zw. dr hab. n. med. Krystyna de Walden-Gałuszko (psychoonkolog, specjalista psychiatra, specjalista medycyny paliatywnej, zastępca prezesa PTPO) przedstawiła te zagadnienia w kontekście humanizacji medycyny, pokazując, że kompetencje zdrowego porozumiewania się są nie tylko narzędziem psychologicznym, lecz także elementem procesu kształtowania wysokiej jakości opieki medycznej i psychologicznej. Niezwykle istotny był temat superwizji w psychoonkologii, którą przedstawiła, opierając się na teorii i materiale klinicznym, mgr Jadwiga Koźmińska-Kiniorska (psycholog, psychoterapeuta, psychoonkolog, superwizor psychoonkologii). Zależało nam, aby nie różnicując pomocy psychologicznej i psychoterapii udzielanej pacjentom onkologicznym, pokazać zasadność i korzyści podejścia zarówno psychodynamicznego, o którym opowiedziała mgr Justyna Pronobis-Szczylik (psycholog, psychoterapeuta, psychoonkolog, superwizor psychoonkologii), jak i poznawczo-behawioralnego, które przedstawiła mgr Agnieszka Hottowy (psycholog, trener

racjonalnej terapii zachowania, terapeuta terapii Simontonowskiej). Myśli te starałam się połączyć w swoim wykładzie dotyczącym istoty i wartości higieny psychicznej pracowników ochrony zdrowia, zwłaszcza w obszarze, w którym codzienna praca konfrontuje nas z nieuchronnością śmierci i naraża na wiele emocjonalnych i psychicznych utrat. W swoim wystąpieniu odwołam się między innymi do zagadnień higieny psychicznej prof. Kazimierza Dąbrowskiego. Znakomitym dopełnieniem tego przekazu był wykład dr. Mariusza Wirgi (psychiatra, trener i psychoterapeuta poznawczo-behawioralny, psychoonkolog i supervisor psychoonkologii), który w praktyczny sposób przedstawił zagadnienia dotyczące neurofizjologii i terapii nieuwarunkowanym śmiechem. Doceniając czynniki psychiczne i emocjonalne w leczeniu pacjentów onkologicznych, prof. zw. dr hab. n. med. Ryszard Poręba (ginekolog położnik, specjalista ginekologii onkologicznej) poruszył temat lęku przed leczeniem, interpretowanym często naprzemiennie jako szansa i jako zagrożenie. Mówił o czynnikach motywacji pacjentów do leczenia. Choroba klęską czy zadaniem? – o tych zagadnieniach planowała opowiedzieć dr n. med. Jadwiga Pyszkowska (specjalista anestezjolog, specjalista medycyny paliatywnej, konsultant wojewódzki w dziedzinie medycyny paliatywnej województwa śląskiego i opolskiego), która z powodu choroby nie dotarła na spotkanie. Trzeba jednak podkreślić, że jako honorowy patron bardzo pomogła nam zorganizować konferencję. Podchodząc do opieki psychoonkologicznej holistycznie, postanowiliśmy zatrzymać się przy znaczeniu żywienia w procesie leczenia. O wpływie niedożywienia na leczenie oraz komfort życia pacjentów mówił dr n. farm. Piotr Kaczmarczyk (farmaceuta, aptekarz, wykładowca akademicki, trener kadr medycznych). Temat ten jest bardzo istotny i czasami niedoceniany. Często zastanawia nas, dlaczego kondycja pacjenta nie poprawia się znacząco mimo skutecznej i profesjonalnej pomocy medycznej oraz psychologicznej. Okazuje się, że zapominamy o jakości diety, która – można powiedzieć – jest trzecim elementem triady leczenia. Do zagadnień merytorycznych postanowiłam włączyć także obszar pomocy pacjentom onkologicznym, który często łączy się z obszarem onkologicznym, mianowicie medycynę paliatywną. Czy te dwa obszary jeszcze się wykluczają czy już uzupełniają? – pozostaje pytaniem otwartym. Na pewno medycyna paliatywna zaczyna odgrywać o wiele większą rolę w leczeniu onkologicznym niż jeszcze parę lat temu. O medycynie paliatywnej w XXI wieku i prognozach dobrej jakości życia w chorobie mówiła dr n. med. Krystyna Rumie-

niuch (specjalista medycyny paliatywnej, specjalista chorób wewnętrznych, specjalista medycyny rodzinnej). Konferencję moderowały mgr Dorota Zasowska (specjalista ds. jakości w ochronie zdrowia) i mgr Danuta Longić (psycholog, psychoterapeuta).

Konferencja stanowiła trzecią część całego projektu, którego gościem specjalnym był dr Mariusz Wirga. Pierwszego dnia odbył się panel z dr. Wirgą *Terapia Simontonowska: wszechstronny program interwencji poznawczo-behawioralnych dla chorych na nowotwory złośliwe i ich bliskich*, który prowadziły mgr Danuta Longić oraz mgr Jadwiga Koźmińska-Kiniorska. Drugiego dnia w duecie z mgr Martą Banout (psycholog, terapeuta terapii Simontonowskiej) dr Mariusz Wirga poprowadził całodniowe warsztaty psychoonkologicznego programu Simontona *10 umiejętności zdrowienia w chorobie nowotworowej oraz Rola nadziei w procesie zdrowienia dla osób z diagnozą nowotworową, osób wspierających oraz specjalistów*.

Podczas całego seminarium można było skorzystać z indywidualnych konsultacji z psychoonkologiem i superwizorem mgr Jadwigą Koźmińską-Kiniorską, jak również zabiegów refleksologii z Izabelą Linek, terapeutką jogi i masażu. Łącznie skorzystało z nich 15 osób.

Organizatorem całego przedsięwzięcia było VERSO Centrum Pomocy Psychologicznej, Terapii i Edukacji, dzisiaj pod nazwą VERSO Instytut Psychoterapii i Zdrowia.

Honorowy patronat nad wydarzeniem objęli konsultant wojewódzki w dziedzinie medycyny paliatywnej województwa śląskiego i opolskiego dr n. med. Jadwiga Pyszkowska, Polskie Towarzystwo Psychoonkologiczne i prezydent miasta Tychy Andrzej Dziuba. Partnerami seminarium byli: Simontonowski Instytut Zdrowia, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Megrez Tychy, AB-Projekt Tychy, Kołdun i Kluska, OlimpLabs, Apteki Dbam o Zdrowie.

V seminarium *Integracja życia* odbyło się w dniach 22–24 lutego 2018 r. w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym Megrez w Tychach.

Autorka sprawozdania jest psychoterapeutką, psychoonkologiem, trenerem pracowników ochrony zdrowia oraz dyrektorem Instytutu VERSO.